

Predmet : Ovčara (Miroljub Vujović i dr.)
Okružni sud u Beogradu – Veće za ratne zločine
Broj predmeta :K.V. br.1/2003

Glavni pretres: 16. novembar 2005.

Izveštaj: Nataša Kandić i advokat Dragoljub Todorović, punomoćnici oštećenih

Sudsko veće je najpre odredilo neuropsihijatrijsko veštačenje stanja optuženog Atanasijevića u vreme izvršenja krivičnog dela, s obzirom na njegovu promenu odbrane. Veštačenje je povereno timu lekara KPD bolnice na čelu sa neuropsihijatrom Milankom Vlašić. Veće je potom odbilo predlog odbrane da se iz spisa izdvoji zapisnik o saslušanju sada optuženog Jovice Perića pred radnicima UBPOK-a od 18. aprila 2003. godine, kao i ostale predloge odbrane o kojima do tad nije odlučeno. Nakon toga pročitani su zapisnik o saslušanju Jovice Perića pred radnicima UBPOK-a, presuda Županijskog suda u Osijeku Ivici Vuletiću i presuda Županijskog suda u Vukovaru optuženom Stanku Vujanoviću i dr., koje su postale pravosnažne. U prvom predmetu optuženi Vuletić je oglašen krivim za krivična dela ratni zločin protiv civilnog stanovništva i ratni zločin protiv ranjenika i bolesnika, a u tački C presude navodi se da je 20. novembra 1991. godine učestvovao u streljanju četiri grupe od po 250 do 300 zarobljenika iz vukovarske bolnice u jednoj šumi na putu iz Vukovara prema Osijeku. Sudija Krstajić je napomenuo da je izvesno da se radi o drugom krivičnompravnom događaju u odnosu na ovaj za koji se ovde sudi. Presuda Županijskog suda u Vukovaru optuženom Stanku Vujanoviću i dr. odnosi na događaje na Veleprometu, tako da se i u tom slučaju radi o drugom krivičnompravnom događaju.

U zapisnik o saslušanju tada osumnjičenog Jovice Perića radnicima UBPOK-a se navodi da se optuženi Perić vratio u Vukovar iz Beograda 16. novembra 1991. godine. Kad se vratio, komandant TO bio je optuženi Vujović, a njegov zamenik optuženi Vujanović. Perić je istakao da je na Ovčaru otišao 20. novembra 1991. godine oko 5 - 6 sati popodne. Među velikim brojem teritorijalaca i dobrovoljaca, video je optužene Vujovića, Vujanovića, Đankovića, Lančuzanina, kao i Vujovićevog telohranitelja sa nadimkom «Đavo» i lice sa nadimkom Šljuka ili Štuka. U hangaru se nalazilo oko 200 zarobljenika iz vukovarske bolnice, među kojima je prepoznao Zlatka Blaževića, Križana, Antu Bodrožića i Damjana Samardžića, zvanog „Veliki bojler“. Video je da je Štuka izveo iz hangara jednog zarobljenika, nakon čega se čuo pucanj. U samom hangaru je jedan oficir JNA, koji je imao čin kapetana i nosio brkove, popisivao zarobljenike. Ispred hangara bio je parkiran traktor sa prikolicom koja je bila pokrivena ciradom. Nakon pola sata, sat, jedan oficir JNA je zatražio da svi teritorijalci napuste hangar, nakon čega su unutra ostali samo zarobljenici. Taj oficir je potom ispred hangara razgovarao sa optuženima Vujovićem i Vujanovićem. Nakon izvesnog vremena, oficir je sa svojim vojnicima napustio Ovčaru, a zarobljenici iz hangara su počeli da ulaze u prikolicu. Nakon što je 30 do 40 zarobljenika ušlo u prikolicu, spuštena je cirada i traktor je krenuo. Njemu je optuženi Vujović ili optuženi Vujanović rekao da uđe u beli kombi, koji je vozio Mile Bakić, da prate traktor i da paze da neko od zarobljenika ne pobjegne. U kombiju je pored Bakića bio Đura Balaban i još 5-6 nepoznatih lica. Kad je skrenuo na zemljani put, kombi se zaglavio u blato. Oni su izašli i krenuli pešice za traktorom. Dok su pešačili, čuli su pucnjavu iz pravca u kojem je traktor otišao, i Perić je pretpostavio da se zarobljenici streljaju. Kad je stigao tamo, video je veliku rupu u kojoj se nalazilo dosta leševa. U grupi od 10 do 15 ljudi, prepoznao je pokojnog Mirka Vojnovića Čapala,

optuženog Atanasijevića i optuženog Milana Vojnovića. Iz prikolice je izlazilo po 7, 8 zarobljenika, koji bi se postrojili ispred rupe, nakon čega bi ih streljali. Jedan mlađi čovek, visine oko 175 cm u maskirnoj uniformi je prilazio i pucao u tela onih zarobljenika za koje je mislio da su preživeli. Kad se ispred rupe postrojila nova grupa zarobljenika, optuženom Periću je prišao čovek koji je nakon streljanja pucao u leševe i rekao mu da mora da stane u grupu koja će pucati u zarobljenike. Pošto se uplašio za život, optuženi Perić je stao i pucao u zarobljenika koji je stajao ispred njega. U grupi koja je pucala, pored njega su stajali pokojni Mirko Vojnović Čapalo i ostali ljudi koji su sa njim došli kombijem. Video je da je u streljanju učestvovao optuženi Atanasijević, a misli da je pucao i optuženi Vojnović. Nakon streljanja, Perić je krenuo ka kombiju, a čovek koji mu je naredio da puca je rekao da poruče ljudima u hangaru da ponestaje municije. Kad su stigli do hangara, preneli su poruku optuženima Vujoviću i Vujanoviću, a ovi su odgovorili da će nabaviti i poslati municiju. Perić je ostao na Ovčari još 30-ak minuta. Za to vreme je još jedna grupa zarobljenika uvedena u traktorsku prikolicu. U hangaru je tad ostalo još 10-ak zarobljenika za koje se pričalo da su bile starešine ZNG i policije. Među njima, optuženi je prepoznao jednog inspektora, koji je bio oženjen Sandrom Marušić. U trenutku kad je napuštao Ovčaru video je kako optuženi Vujanović i Vujović, kao i Pera Cigan, Đavo i Štuka sa još nekoliko nepoznatih lica preko puta hangara pucaju u ovih 10-ak zarobljenika.

Optuženi Vujović je komentarišući ovaj iskaz rekao: „Ispašće na kraju da sam ja i svoje prijatelje poslao na streljanje“. Potom je bacio papire koje je držao u ruci, počeo da plače i krenuo ka prostoru gde sede optuženi. Sudija Krstajić ga je opomenuo, a optuženi mu se na kraju izvinio, rekavši da je plakao zbog nepravde, a ne zbog robije koja ga čeka.

Zapažanja posmatrača

U nastavku dokaznog postupka najznačajniji momenti su bili priznanje optuženog Ivana Atanasijevića i čitanje zapisnika o saslušanju optuženog Perića pred radnicima UBPOK-a. Priznanje optuženog Atanasijevića je značajno, s obzirom da se radi o prvom priznanju krivice pred domaćim sudovima. Iako je optuženi priznao krivicu na samom kraju suđenja, to jeste novina koja doprinosi potpunijem utvrđivanju istine. Optuženi nije bio dovoljno ubedljiv prilikom isticanja da je bio primoran da puca. Bilo je očigledno da štiti optužene, tvrdeći da je na mestu streljanja video jednog svedoka saradnika i druge, koji su mu nepoznati ili su u međuvremenu umrli. Sa druge strane, iskaz optuženog Perića pred radnicima UBPOK-a je značajan zato što tereti većinu optuženih i što je saglasan sa navodima optužnice u pogledu događaja na Ovčari i Grabovu.